

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังมีหัวข้อดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 การทดสอบสมมุติฐาน
- 5.3 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก
- 5.4 อภิปรายผลการศึกษา
- 5.5 ข้อค้นพบจากการศึกษา
- 5.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้
- 5.7 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มีการผสมผสานรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยผลสรุปด้านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน 7 รายนั้นจะนำมาสรุปไว้ในบทนี้ การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในรวมถึงลักษณะขององค์การ สมรรถนะ กลยุทธ์ทางการแข่งขันและปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ซื้อ ลำไยสดเพื่อการส่งออกในเขตจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน นอกจากนี้ยังเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ โดยการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่างคือผู้ซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออกในเขตจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนจำนวน 43 ราย และนำ ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าทางสถิติคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบด้วยค่าสถิติแบบ One-way ANOVA สหสัมพันธ์ (Correlation) ส่วนข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์เชิงลึกนั้นจะได้ทำการสรุปผลในบทนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและลักษณะองค์การของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่าข้อมูลส่วนบุคคลในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการ ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจรับซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออก และลักษณะองค์การในด้าน ขนาด ของธุรกิจ รูปแบบธุรกิจ การเป็นสมาชิกองค์การ (สมาคมผู้ส่งผลไม้ส่งออก) ตลาดส่งออกสินค้าของ กิจการ ยอดขายและกำไร ของกิจการ ตลอดจนความพึงพอใจในการส่งออกลำไยมีดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ด้านเพศของผู้ประกอบการพบว่า ผู้ประกอบการเป็นชายและหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คิด เป็นร้อยละ 44.1 และ 41.9 ตามลำดับ

ในด้านอายุของผู้ประกอบการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุตั้งแต่ 27 ปีถึง 58 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย เท่ากับ 43.53 ปี หากพิจารณาเป็นช่วงอายุจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุช่วง 41-50 ปี มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 39.5 รองลงมาคือมีอายุในช่วง 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.6 และถัดมา คือ มีอายุในช่วง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.3 ตามลำดับ

ในด้านการศึกษาของผู้ประกอบการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญา ตรี คิดเป็นร้อยละ 46.5 รองลงมาคือระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 37.2 และ การศึกษาระดับอื่นๆ คือระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 11.6 นอกจากนี้พบว่า มีเพียง เล็กน้อยที่สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

ในด้านประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจรับซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 25 ปี โดยมีประสบการณ์เฉลี่ยเท่ากับ 11.50 ปี หากพิจารณาเป็นช่วงประสบการณ์จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างมี

ประสบการณ์ช่วง 6-10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.9 รองลงมาคือมีประสบการณ์ช่วง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.9 และถัดมา คือ มีประสบการณ์ช่วง 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.3 ตามลำดับ

ลักษณะองค์การของผู้ตอบแบบสอบถาม การศึกษาพบว่า

ขนาดธุรกิจของกลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ขนาดใหญ่และกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.2 และ 34.9 ส่วนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 27.9 ตามลำดับ

รูปแบบธุรกิจที่ดำเนินการของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบริษัทจำกัด คิดเป็นร้อยละ 44.2 รองลงมา คือ เจ้าของคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 32.6 และ ห้างหุ้นส่วน/ห้างหุ้นส่วนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 18.6 ตามลำดับ การเป็นสมาชิกองค์การที่เกี่ยวกับการส่งออกของกลุ่มตัวอย่างมีถึงร้อยละ 83.7 เป็นสมาคมผู้ส่งออกผลไม้ไทย มีเพียงร้อยละ 4.7 คือ สมาคมผู้ส่งออกลำไยไทย

ตลาดส่งออกสินค้าของกิจการกลุ่มตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 100.0 คือเอเชียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นยุโรป คิดเป็นร้อยละ 27.9 ตามลำดับ

ยอดขายและกำไรของกิจการในระยะ 3 ปีที่ผ่านมาเมื่อเปรียบเทียบกับเวลาก่อนหน้านั้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 58.1 รองลงมา คือ ไม่ต่างจากเดิม (คงที่) และ ลดลง คิดเป็นร้อยละ 27.9 และ 14.0 ตามลำดับ

ความพึงพอใจในการส่งลำไยสดไปยังตลาดต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่พึงพอใจปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมา คือ พึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 44.2 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ห้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของผู้ซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออก

สำหรับข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของผู้ซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออก ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอข้อมูลประกอบด้วยสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยี สภาพแวดล้อมด้านการเมือง-กฎหมาย สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่ธุรกิจต้องเผชิญ โดยมีผลการศึกษาดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทั่วไปด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อการค้าเนินธุรกิจอยู่ในระดับมากทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นที่ 3. คืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (กรณีที่ทำานกู้เงินจากสถาบันการเงิน) และประเด็นที่ 4. การเข้าถึงแหล่งเงินกู้ (การหาเงินกู้) อยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาโดยภาพรวมของผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 แปลผลเทียบเกณฑ์สรุปว่าสภาพแวดล้อมทั่วไปด้านเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการอยู่ในระดับมาก

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทั่วไปด้านเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจอยู่ในระดับมากทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นที่ 3. ระบบการป้องกันการโจรกรรมข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาโดยภาพรวมของด้านเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 แปลผลเทียบเกณฑ์สรุปว่าสภาพแวดล้อมทั่วไปด้านเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการอยู่ในระดับปานกลาง

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทั่วไปด้านการเมือง-กฎหมาย ที่ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจอยู่ในระดับมากทุกประเด็น หากพิจารณาโดยภาพรวมของด้านการเมือง-กฎหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 แปลผลเทียบเกณฑ์สรุปว่าสภาพแวดล้อมทั่วไปด้านการเมือง-กฎหมายมีผลกระทบต่อธุรกิจอยู่ในระดับมาก

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทั่วไปด้านสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจที่ธุรกิจต้องเผชิญอยู่ในระดับมากทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นที่ 9. ผู้ถือหุ้นในกิจการของท่าน และประเด็นที่ 11. อยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาโดยภาพรวมของสภาพแวดล้อมภายนอกด้านสังคมและวัฒนธรรมที่ธุรกิจต้องเผชิญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 แปลผลเทียบเกณฑ์สรุปว่าสภาพแวดล้อมภายนอกด้านสังคมและวัฒนธรรมมีผลกระทบต่อธุรกิจอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายใน รวมถึงลักษณะ สมรรถนะ กลยุทธ์และปัจจัยอื่นๆขององค์กรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของผู้ซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออก

สำหรับข้อมูลสภาพแวดล้อมภายใน รวมถึงลักษณะ สมรรถนะ กลยุทธ์และปัจจัยอื่นๆ ขององค์กรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของผู้ซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออกบนพื้นฐานของลูกโซ่คุณค่า ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอข้อมูลประกอบด้วยกิจกรรมหลัก และ ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กร โดยมีผลการวิจัยดังนี้

ด้านสภาพแวดล้อมภายใน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายใน ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของผู้ซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออกบนพื้นฐานของลูกโซ่คุณค่าด้านกิจกรรมหลักและ กิจกรรมเสริมอยู่ในระดับมากทุกประเด็น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างเครือข่ายทางการค้า ผู้จำหน่าย วัตถุดิบ ช่องทางการติดต่อสื่อสาร การประเมินความพึงพอใจของลูกค้า การจัดการข้อร้องเรียน การจัดการระบบบัญชี การเงิน การจัดการระบบสาธารณูปโภค การจัดโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรและการปรับปรุงเทคโนโลยีในการอบลำไย

หากพิจารณาโดยภาพรวมของด้านกิจกรรมหลักและกิจกรรมเสริม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 แปลผลเทียบเกณฑ์สรุปว่าสมรรถนะที่มีผลต่อการดำเนินงานบนพื้นฐานของลูกโซ่คุณค่าทั้งกิจกรรมหลักและกิจกรรมเสริมมีผลกระทบต่อองค์การในระดับมาก

ด้านลักษณะ สมรรถนะ กลยุทธ์และปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อองค์การ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสภาพแวดล้อมภายในด้านปัจจัยอื่นๆ ขององค์การ(กลยุทธ์ วัฒนธรรมองค์การ ภาวะผู้นำ)ที่ส่งผลกระทบต่อดำเนินงานของผู้ซื้อถ้าไฮสคดเพื่อการส่งออกอยู่ในระดับมากทุกประเด็น ยกเว้นประเด็นที่ 4. คือ องค์การของท่านใช้กลยุทธ์การแข่งขันโดยจำหน่ายสินค้าราคาต่ำในตลาดขนาดเล็กหรือตลาดเฉพาะ (ผู้นำด้านต้นทุน-เน้นตลาดเฉพาะ) อยู่ในระดับปานกลางซึ่งหมายความว่า กลยุทธ์ที่ผู้ประกอบการ ไม่นิยมใช้วิธีการในการจำหน่ายสินค้าของตนไปยังตลาดต่างประเทศก็คือการจำหน่ายสินค้าที่มีราคาต่ำในตลาดที่มีขนาดเล็ก(จำเพาะเจาะจง)แต่จะใช้กลยุทธ์การจำหน่ายสินค้าที่มีราคาสูงในตลาดที่มีขนาดใหญ่ หรือขนาดเล็กที่จำเพาะเจาะจง หรือตั้งราคาจำหน่ายสินค้าที่มีราคาต่ำในตลาดขนาดใหญ่ที่มีจำนวนลูกค้ามาก

หากพิจารณาโดยภาพรวมของด้านปัจจัยอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 แปลผลเทียบเกณฑ์สรุปว่าสภาพแวดล้อมภายในด้านปัจจัยอื่นๆ ขององค์การ (กลยุทธ์ วัฒนธรรมองค์การ ภาวะผู้นำ) มีผลกระทบต่อดำเนินงานของผู้รับซื้อถ้าไฮสคดเพื่อการส่งออกในระดับมาก

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นของผู้ประกอบการในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจในด้านต่างๆ

1. ปัญหาและสาเหตุทั้งภายในและภายนอกองค์การที่ผู้ประกอบการคิดว่าเป็นปัญหาสำคัญที่สุดต่อการส่งออกถ้าไฮสคดของไทยไปต่างประเทศที่เป็นปัญหาภายในและภายนอกองค์การ

ในประเด็นดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างได้เสนอความคิดเห็นว่าปัญหาสำคัญของการส่งถ้าไฮสคดออกไปยังต่างประเทศคือ

- การที่เกษตรกรผู้ปลูกถ้าไฮไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อคุณภาพถ้าไฮที่นำมาจำหน่าย
- การใช้กฎระเบียบที่เข้มงวดของรัฐในการออกมาตรการเพื่อควบคุมคุณภาพของถ้าไฮ(GAP)ทำให้เป็นภาระของผู้รับซื้อถ้าไฮเพื่อการส่งออกที่ต้องจัดการออกเอกสารดังกล่าวให้เกษตรกร แทนที่ผู้รับผิดชอบจะเป็นหน่วยงานของรัฐ

- รัฐบาลไม่ได้ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรชาวสวนลำไยในภาคเหนืออย่างดีพอเกี่ยวกับการสร้างมาตรฐานสินค้าเพื่อการส่งออก(GAP) ต่างจากเกษตรกรชาวสวนลำไยภาคตะวันออกที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานดังกล่าวเป็นอย่างดี ทำให้เกษตรกรภาคเหนือไม่ให้ความสำคัญกับคุณภาพของผลผลิตอย่างที่ควรจะเป็น
- การแข่งขันจากผู้ซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออกรายใหม่ที่ดันราคาสูงเกินความเป็นจริงเพื่อชิงส่วนแบ่งการตลาด(ใช้ราคาสูงใจให้เกษตรกรขายลำไยสดให้) ทำให้ผู้ค้ารายเก่าต้องซื้อในราคาที่สูงขึ้นเพื่อแข่งกันซื้อสินค้า ทำให้ราคาลำไยส่งออกสูง มีผลต่อการสูญเสียตลาดในต่างประเทศ
- สภาพการแข่งขันที่รุนแรงจากผู้ค้ารายเดิมและรายใหม่ ทำให้การรับซื้อลำไยจากชาวสวนยากลำบากยิ่งขึ้น ต้องมีการจัดทีมงานลงไปเก็บเรียงลำไยใส่ตระกร้าให้ชาวสวน เพื่อที่จะได้สินค้าจากสวนนั้นๆ
- การเข้ามารับซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออกโดยใช้ระบบตัวแทนจากประเทศจีน
- ปัญหาจากภัยธรรมชาติ เช่นน้ำท่วม ฝนแล้ง อากาศร้อนหรือหนาวจัดเกินไปทำให้ผลผลิตไม่เป็นไปตามที่คาด
- ปริมาณลำไยในบางปีที่มีมาก ทำให้เกิดปัญหาสินค้าล้นตลาด
- ช่วงลำไยออกผลไปตรงกับผลไม้ประเภทอื่นๆเข้าสู่ตลาด ทำให้ผู้บริโภคหันไปบริโภคผลไม้อื่น
- ราคาบรรจุภัณฑ์ เช่นพลาสติกที่นำมาใช้ผลิตเป็นตระกร้าใส่ลำไยเพื่อการส่งออกมีราคาเพิ่มขึ้น ทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานเพิ่ม
- ผู้ส่งออกลำไยสดไม่สามารถควบคุมต้นทุนที่เกิดจากค่าขนส่งสินค้าเนื่องจากปัญหาน้ำมันราคาแพง ผู้กำหนดราคาค่าขนส่งสินค้าคือบริษัทเดินเรือสัญชาติจีน
- การขาดแคลนแรงงานที่ใช้ในโรงงานรับซื้อลำไยเพื่อการส่งออก เนื่องจากบางครั้งต้องใช้แรงงานจำนวนมากและแรงงานเหล่านั้นมักย้ายไปโดยไม่มีกรบอกล่วงหน้า
- ปัญหาด้านการขาดอำนาจการต่อรองกับลูกค้า ผู้กำหนดราคาลำไยคือผู้นำเข้าในประเทศปลายทาง
- การเปิดเสรีทางการค้า(FTA)ที่ทำให้ผู้ส่งออกเสียเปรียบ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการเก็บภาษีประจำมณฑลในประเทศจีน ในขณะที่สินค้านำเข้าจากจีนมาไทยไม่ต้องเสียภาษี

- กฎระเบียบที่เคร่งครัดในการนำเข้าสินค้าของบางประเทศทำให้เกิดอุปสรรคในการส่งออก

2. ในฐานะที่เป็นผู้ประกอบการท่านต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านใดและอย่างไรจากรัฐบาล

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความช่วยเหลือของรัฐบาลดังนี้

- ขอให้รัฐบาลหาตลาดเพื่อการส่งออกกล้วยสดเพิ่มจากตลาดส่งออกเดิม
- รับผิดชอบด้านการจัดทำเอกสารด้านการประกันคุณภาพสินค้าเกษตร(GAP)ให้แก่เกษตรกรแทนที่จะให้ผู้ส่งออกกล้วยสดรับผิดชอบเช่นปัจจุบัน
- หาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำให้กับผู้ประกอบการ
- อำนวยความสะดวกด้านเอกสารการส่งออกให้แก่ผู้ประกอบการ
- เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการผลิตกล้วยที่มีคุณภาพและปลอดภัยให้แก่เกษตรกร
- ยกเลิกFTAกับจีน เนื่องจากไทยเสียเปรียบมาโดยตลอดและจีนใช้มาตรการกีดกันทางการค้าหลายชนิดกับผู้ประกอบการไทย
- เจริญด้านลดภาษีส่งออกผลไม้กับประเทศผู้นำเข้าผลไม้สด
- ควบคุมเสถียรภาพทางการเงิน ของเงินบาท ให้มีอัตราแลกเปลี่ยนที่มีเสถียรภาพ

3. สิ่งใดคือวิสัยทัศน์เพื่อความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนของผู้ส่งออกกล้วยสด

กลุ่มตัวอย่างได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนไว้ดังต่อไปนี้

- ส่งออกสินค้าที่มีคุณภาพ สะอาด ปลอดภัยภายใต้แบรนด์ของตนเอง
- มีตลาดส่งออกที่มั่นคง โดยการรักษาลูกค้าเก่าไว้
- แสวงหาตลาดใหม่
- รักษาระดับราคาสินค้าที่ส่งออกให้มาตรฐานและยุติธรรม
- ตอบสนองความต้องการของลูกค้าทุกระดับ โดยเน้นการส่งออกสินค้าในทุกตลาดไม่ว่าจะเป็นตลาดระดับสูง กลาง หรือต่ำ ตามกำลังซื้อของผู้บริโภคในต่างประเทศ
- เน้นการส่งออกกล้วยสดตลอดปี
- เน้นการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงาน
- เน้นการทำงานเป็นทีม

- ติดตามข้อมูลเกี่ยวกับคู่แข่งและลูกค้า
- กระจายธุรกิจไปสู่ผลไม้ตัวอื่นๆเพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยง
- ลดค่าใช้จ่าย ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด
- สร้างระบบภายในโรงคัดบรรจุและโรงรม(อบ)กำมะถันให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน โดยภาครัฐต้องเข้ามาสนับสนุน(ส.ว.พ.) เป็นการป้องกันผู้ซื้อต่างชาติที่จะเข้ามาแข่งขันกับผู้ประกอบการชาวไทย
- สร้างระบบเครือข่ายที่เป็นเกษตรกรหรือพ่อค้ารับเหมา ที่นำลำไยมาจำหน่ายกับโรงรับซื้อให้สามารถพัฒนาคุณภาพลำไยเพื่อการส่งออกที่มีคุณภาพ เช่นขนาด การทำสีผิว การจัดเรียงลำไยใส่ตระกร้าให้เป็นไปตามขนาด(เบอร์) โดยไม่ใส่ลำไยผิดขนาด การจัดเรียงลำไยให้สวยงาม การไม่ใส่ลำไยที่ไม่มีคุณภาพลงในตระกร้า

4. การเสนอแนวทางให้ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกผลไม้ชั้นนำของโลก

กลุ่มตัวอย่างเสนอความคิดเพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกผลไม้ชั้นนำของโลกไว้ดังนี้

- ผู้ส่งออกต้องเน้นคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าเพื่อการส่งออก
- รัฐบาลต้องให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจเพื่อการส่งออก
- ผู้ประกอบการสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี
- เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายและขยายตลาดออกไปอย่างกว้างขวางโดยการจัดโรคโชว์สินค้าอย่างสม่ำเสมอ
- ผู้ประกอบการต้องรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าในต่างประเทศโดยการเยี่ยมเยียน
- ผู้ประกอบการต้องลดต้นทุนในการดำเนินงาน

5.2 การทดสอบสมมติฐาน

1.การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ทั้ง 6 ด้าน(ซึ่งประกอบด้วย 1.สภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ 2.สภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยี 3.สภาพแวดล้อมด้านการเมือง-กฎหมาย 4.สภาพแวดล้อมด้านสังคมและวัฒนธรรมในต่างประเทศ 5.กิจกรรมหลักและกิจกรรมเสริมตามโมเดลลูกโซ่คุณค่า 6.ปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กร) จำแนกตามขนาดของธุรกิจ พบว่าสภาพแวดล้อมทั่วไปด้านเศรษฐกิจที่

ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน หมายความว่าไม่ว่าธุรกิจจะมีขนาดใดก็ตาม ก็ไม่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การเมือง-กฎหมาย สังคม-วัฒนธรรม กิจกรรมหลัก กิจกรรมเสริม ปัจจัยอื่นๆที่ต่างกัน

2. การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ทั้ง 6 ด้านจำแนกตามรูปแบบของธุรกิจ พบว่ารูปแบบของธุรกิจที่แตกต่างกันไม่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคม-วัฒนธรรม กิจกรรมหลักและ กิจกรรมเสริม ปัจจัยภายในอื่นๆ แต่จะได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางการเมืองและกฎหมาย

3. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ทั้ง 6 ด้านกับ *ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ* พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจรับซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออกกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ทั้ง 6 ด้าน พบว่าประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจรับซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออกกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยี สภาพแวดล้อมด้านการเมือง-กฎหมาย สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่ธุรกิจต้องเผชิญ และ สภาพแวดล้อมภายใน รวมถึงลักษณะ สมรรถนะ กลยุทธ์และปัจจัยอื่นๆ มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทุกตัว

4. การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ทั้ง 6 ด้านจำแนกตาม *ผลประกอบการของธุรกิจ* พบว่าสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การเมือง-กฎหมาย สังคม-วัฒนธรรม กิจกรรมหลัก-กิจกรรมเสริม และปัจจัยอื่นๆไม่ส่งผลต่อผลประกอบการในการดำเนินธุรกิจ

5. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง *ความพึงพอใจในการส่งลำไยสดไปยังตลาดต่างประเทศ* กับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ทั้ง 6 ด้านพบว่าความพึงพอใจในการดำเนินธุรกิจรับซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออกกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยี สภาพแวดล้อมด้านการเมือง-กฎหมาย สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่ธุรกิจต้องเผชิญ และ สภาพแวดล้อมภายใน รวมถึงลักษณะ สมรรถนะ กลยุทธ์และปัจจัยอื่นๆ มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทุกตัว

5.3. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ประกอบการจำนวน7คน

สิ่งที่ได้กล่าวมาแล้วเบื้องต้นว่าการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง(Semi- Structure) ที่ออกแบบสำหรับการเก็บข้อมูลที่เป็นประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้ยุทธศาสตร์แบบการศึกษาปรากฏการณ์(Phenomenology) ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาชีวประวัติที่เป็นการศึกษาชีวประวัติของบุคคลเพียงคนเดียว ซึ่งในตอนแรก ผู้วิจัยคิดว่า จะสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด ในแง่ปริมาณการรับซื้อและยอดการส่งออกลำไยสดสูงสุด โดยมีปริมาณการรับซื้ออย่างต่ำวันละ 300,000-400,000 กิโลกรัม(3-400ตัน ต่อวัน) ซึ่งนักธุรกิจท่านนั้นมีโรงรับซื้อลำไยที่ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ แต่เมื่อพิจารณาแล้วว่าการศึกษาโดยการวิจัยที่นำประสบการณ์ชีวิตของบุคคลหลายคนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออกน่าจะเป็นการได้รับข้อมูลที่เกิดประโยชน์หลายด้านสำหรับการศึกษามากกว่าการที่จะได้รับข้อมูลจากบุคคลเพียงคนเดียว เมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลจากผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจลำไยเหล่านั้นอย่างครบถ้วนเพียงพอแล้ว จึงนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์และสังเคราะห์โดยอาจนำข้อมูลนั้นมาเขียนเป็นทฤษฎี ตามรูปแบบ “การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎี(Grounded Theory)” ซึ่งจะสามารถนำมาพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการในอนาคต

การเตรียมตัวทำงานภาคสนามสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยพิจารณาจากขนาด ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ ความสนิทสนมส่วนตัวกับผู้ประกอบการบางราย เนื่องจากผู้วิจัยเคยดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายลำไยสด ครอบคลุมกับมีเพื่อนและศิษย์ที่ดำเนินธุรกิจในการรับซื้อลำไยเพื่อการส่งออก จึงได้รับการแนะนำต่อกันไป(Snow Ball) ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือมีผู้แนะนำในการเก็บข้อมูล มิฉะนั้น โอกาสในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจะมีน้อยมาก

รูปแบบการสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์จะเป็นแบบกึ่งโครงสร้าง(Semi-Structured Interview) หรือเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งทางการ อย่างไรก็ตาม ก่อนการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะขอพบผู้ประกอบการเพื่อแนะนำตนเองและสร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้าประมาณ หนึ่งสัปดาห์ โดยผู้ให้ข้อมูลคือเจ้าของธุรกิจหรือผู้มีอำนาจในการบริหารที่สำคัญที่สุดในธุรกิจนั้นๆ

การเก็บข้อมูลจะทำในช่วงเวลาก่อนมีการเปิดรับซื้อลำไย เพราะผู้วิจัยไม่ต้องการรบกวนเวลาในการทำธุรกิจของผู้ประกอบการที่จะรับซื้อลำไยตั้งแต่ช่วงประมาณ 16.00 เป็นต้นไป โดยจะ

คัดเกรด บรรจุน้ำมันเข้าโรงอบซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ควบคุมการบรรจุทุกสินค้าขึ้นรถในช่วงเช้ามีติดจนถึงเช้าของวันรุ่งขึ้น

การเตรียมตัวสัมภาษณ์ ทำโดยจัดเตรียมอุปกรณ์การถ่ายภาพ อุปกรณ์บันทึกเสียง โดยมีการขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้า

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการครั้งนี้ ทำโดยการเปรียบเทียบข้อมูล(Constant Comparison) โดยการทำเป็นตารางหาความสัมพันธ์จากข้อมูลด้านต่างๆที่ได้จากการสัมภาษณ์และสร้างข้อสรุป

การตรวจสอบข้อมูล

สิ่งที่ผู้วิจัยเชิงคุณภาพคำนึงถึงคือ ความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของข้อมูล ดังนั้นก่อนที่จะนำข้อมูลที่ไปวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูล โดยการใช้เทคนิคสามเส้า (Triangular Method) ในระหว่างการเก็บข้อมูล ซึ่งเทคนิคนี้แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะคือ (ผ่องพรรณ และสุภาพ, 2553: 259)

1. ต่างวิธี(Methods triangulation): เป็นการวิจัยที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมากกว่าหนึ่งวิธี เพื่อตรวจสอบยืนยันซึ่งกันและกัน เช่นการวิเคราะห์เอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีนี้ในการศึกษา
2. ต่างแหล่งข้อมูล (Triangular of Sources): เป็นการใช้อ้างอิงข้อมูลจากหลายแหล่ง เช่น การสัมภาษณ์คนต่างกลุ่มหรือต่างสถานะในเรื่องเดียวกัน
3. ต่างผู้วิเคราะห์(Analyst Triangular): เป็นการใช้นักวิจัยที่หลากหลาย เช่นต่างทักษะ ต่างภูมิหลัง ต่างสาขา เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลหรือข้อค้นพบร่วมกัน
4. ต่างทฤษฎี แนวคิด (Theory/Perspective Triangulation): เป็นการใชทฤษฎี แนวคิดมากกว่าหนึ่งแนวทางในการตีความ หรือให้ความหมายแก่ข้อมูลที่วิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ครอบคลุม

วิธีอื่นๆในการสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่เสนอโดยเมอร์เลียม (Merriam, 2009:217) คือการตรวจสอบข้อมูลที่ตรงกับผู้ที่ถูกสัมภาษณ์(respondent validation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่อาจเกิดจากความเข้าใจผิดของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่าย

ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์

ประเด็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานและความสามารถในการแข่งขัน

ในแง่นโยบายของรัฐบาลพบว่า ผู้ประกอบการทุกรายกล่าวตรงกันว่า นโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้ชาวสวนลำไยที่นำลำไยสดมาจำหน่ายยังโรงรับซื้อลำไยจะต้องมีใบรับรองคุณภาพสินค้า(GAP) ซึ่งผู้ออกไปรับรองดังกล่าวคือโรงรับซื้อลำไย แทนที่หน่วยงานของรัฐจะเข้ามาจัดการเรื่องดังกล่าว กลับผลัดภาระให้กับผู้รับซื้อลำไยเพื่อการส่งออก ทำให้เป็นภาระกับผู้ประกอบการ ทั้งที่สมาคมผู้ส่งออกผลไม้ไทยได้เสนอให้รัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบ แต่สถานการณ์ยังคงเหมือนเดิม ดังนั้นการออกกฎระเบียบใดๆก็ตามของรัฐควรมีการปรึกษาหารือกับภาคเอกชนเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป แทนที่จะผลัดภาระให้กับภาคเอกชน

ต้นทุนด้านการขนส่งสินค้าของผู้ประกอบการสูงเนื่องจากราคาระวางลำขนส่งแพง ซึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมัน เนื่องจากการขนส่งสินค้าจากโรงรับซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออกในเขตจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนต้องใช้รถบรรทุกหัวลาก(Container) ที่แต่ละตู้จะบรรจุลำไยได้คันละ 2,226 ตระกร้า (ตระกร้าละ 12.2 กิโลกรัม) ไปยังท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี เพื่อเดินทางไปยังประเทศปลายทางเช่นจีน(ฮ่องกง) อินโดนีเซีย ทำให้เสียเปรียบผู้ผลิตลำไยในเขตจังหวัดจันทบุรีที่อยู่ใกล้ท่าเรือกว่า และต้นทุนสำคัญของการส่งออกลำไยคือค่าขนส่งสินค้าทางเรือที่มีค่าระวางเรือแพง เพราะบริษัทเดินเรือส่วนใหญ่เป็นเรือขนส่งสินค้าจากประเทศจีน ที่มีลักษณะผูกขาด ทำให้เป็นอุปสรรคอย่างยิ่งสำหรับการส่งออกสินค้าไปยังประเทศปลายทาง

นโยบายการกีดกันทางการค้าในด้านการไม่ใช้กำแพงภาษี(Non-Tariff Barrier) ที่กำหนดโดยประเทศคู่ค้า เช่นประเทศสิงคโปร์ จีน จะค่อนข้างเข้มงวด โดยเฉพาะการกำหนดค่าซัลเฟอร์ที่เกิดจากการอบกำมะถัน ตกค้างที่เปลือกลำไยของประเทศสิงคโปร์ ทำให้ลำไยไทยไม่สามารถส่งไปยังประเทศดังกล่าวได้อีกต่อไป

การเปิดเสรีทางการค้ากับหลายประเทศ โดยเฉพาะกับประเทศจีนที่เป็นประเทศคู่ค้าสำคัญ ก่อให้เกิดความเสียเปรียบกับประเทศไทยเพราะผู้ส่งออกลำไยสดต้องเสียภาษีการนำเข้าสินค้าให้กับมณฑลปลายทาง (ในขณะที่สินค้านำเข้าจากประเทศจีนมาไทยไม่ถูกเก็บภาษี) ทำให้ไทยเสียเปรียบผู้ค้าผลไม้สดชาวเวียดนามที่ได้รับประโยชน์จากข้อยกเว้นที่ไม่ต้องเสียภาษีสินค้านำเข้าประเทศจีนเพราะมีพรมแดนติดกัน

ภัยคุกคามอีกประการหนึ่งของผู้ซื้อลำไยเพื่อการส่งออกคือนักลงทุนชาวจีนแต่งตั้งตัวแทนของตนเองเข้ามารับซื้อลำไยและส่งออกประเทศจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญที่สุด อย่างไรก็ตามปัญหาดังกล่าวได้รับการป้องกันโดยสมาคมผู้ส่งออกผลไม้ไทยโดยการหามาตรการในการกีด

กับการเข้ามาซื้อลำไยเพื่อการส่งออกโดยใช้ตัวแทน(Nominee) เช่นการสร้างโรงรับซื้อลำไยในระบบปิดซึ่งใช้เงินลงทุนสูงทำให้ผู้ซื้อลำไยที่จะเข้ามาใหม่ต้องเป็นนักลงทุนแบบมืออาชีพจริงๆ มาตรการการป้องกันผู้ลงทุนรายใหม่เข้ามาอีกประการหนึ่งก็คือการที่ผู้ส่งออกรายเดิมใช้ความสัมพันธ์ที่ดีและยาวนานกับคู่ค้ารายเดิมในประเทศผู้นำเข้าซึ่งแน่นอนว่าเป็นคู่ค้าที่มีเชื้อสายจีนด้วยกัน ซึ่งก็คือรูปแบบการติดต่อธุรกิจแบบกวานซี (Guanxi) ที่เป็นรูปแบบสำคัญประการหนึ่งของการจัดการแบบจีนที่ให้ความสำคัญกับความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ที่นักธุรกิจเชื้อสายจีนใช้กันทั่วโลก

ความเสี่ยงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่มีผลต่อรายได้และกำไร เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบการต้องติดตามตลอดเวลา

สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเช่นภัยแล้ง น้ำท่วม อากาศร้อน อากาศหนาวที่เกิดจากภาวะโลกร้อนที่ทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีผลโดยตรงต่อปริมาณผลผลิตลำไย เพราะผู้รับซื้อลำไยเพื่อการส่งออกต้องคาดการณ์ปริมาณลำไยที่จะรับซื้อในแต่ละฤดูกาล บางรายอาจเข้าไปเหมาสวนลำไยเพื่อให้ได้ปริมาณลำไยตามจำนวนที่ต้องการหรืออาจมีผู้จัดหาลำไยเพื่อให้ได้จำนวนตามที่ต้องการ(มือปืน) ดังนั้นสภาพทางธรรมชาติจึงเป็นสิ่งที่ผู้ผลิตและผู้รับซื้อลำไยเพื่อการส่งออกจะละเลยไม่ได้

สมาคมผู้ส่งออกผลไม้ไทยไม่ได้ช่วยเหลือสมาชิกในการแก้ไขกฎระเบียบที่ออกโดยรัฐที่ก่อให้เกิดภาระและอุปสรรคในการดำเนินงานแก่ผู้ส่งออก เช่นการออกใบรับรองคุณภาพของสวนลำไยที่จะนำผลผลิตมาจำหน่ายแก่โรงรับซื้อทั้งที่ควรจะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ทำให้สมาชิกบางรายไม่เห็นประโยชน์ในการเป็นสมาชิก จึงไม่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของสมาคมเท่าที่ควร

ประเด็นที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในธุรกิจที่ส่งผลต่อการดำเนินงานและความสามารถในการแข่งขัน

ปัญหาด้านปริมาณแรงงานในการดำเนินการเป็นปัญหาที่สำคัญสำหรับผู้ประกอบการ เนื่องจากแรงงานบางส่วนไม่มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ อาจทำงานกลางคัน ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการเนื่องจากไม่สามารถหาแรงงานมาทดแทนได้ในเวลาวิกฤติ

ปัญหาเรื่องต้นทุนการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการจ่ายค่าแรงขั้นต่ำ

ความสามารถและประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการรับซื้อลำไยเพื่อการส่งออกมีไม่เท่ากัน จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตการณ์สามารถแบ่งกลุ่มผู้รับซื้อลำไยเพื่อการส่งออกเป็นสามกลุ่ม คือ

1. ผู้ประกอบการที่ไม่มีความรู้ ประสบการณ์และเงินทุนในการทำธุรกิจมาก่อน
2. ผู้ประกอบการที่มีความรู้ ประสบการณ์ในการทำธุรกิจแต่ไม่มีเงินทุน
3. ผู้ประกอบการที่มีความรู้ ประสบการณ์ในการทำธุรกิจและมีเงินทุน

ซึ่งกลุ่มที่สามเป็นนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ธุรกิจการรับซื้อลำไยเพื่อการส่งออกประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนซึ่งได้แก่

- การทำธุรกิจจะมีลักษณะเกี่ยวคู่ซึ่งกันและกัน ไม่แย่งลูกค้ากับคู่แข่ง
- การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับเกษตรกรผู้นำลำไยมาจำหน่ายเป็นเรื่องสำคัญมาก
- การถ่อมตัว ไม่คุยโต โอ้อวด ไม่หลงตนเองเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้สามารถรักษาพันธมิตรและพัฒนาตนเองตลอดเวลา
- ผู้ซื้อลำไยเพื่อการส่งออกต้องสนองความต้องการของลูกค้าในต่างประเทศ โดยต้องส่งออกสินค้าที่ได้มาตรฐานและความปลอดภัยตามที่ตลาดปลายทางต้องการ
- จรรยาบรรณและความซื่อสัตย์ในวิชาชีพเป็นเรื่องสำคัญต่อการทำธุรกิจ โดยผู้ประกอบการต้องซื่อสัตย์กับผู้นำลำไยมาจำหน่ายโดยดีเกรดลำไยตามคุณภาพและส่งสินค้าที่มีคุณภาพให้กับลูกค้าในประเทศปลายทาง

ข้อเสนอแนะในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้รับซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออก

- ผู้ประกอบการให้คำแนะนำว่าหน่วยงานของรัฐต้องให้การสนับสนุนการส่งออกโดยการลดกฎเกณฑ์และอำนวยความสะดวกในการส่งออกให้กับผู้ประกอบการ
- ภาครัฐควรส่งเสริมการส่งออกลำไยสดไปยังประเทศต่างๆที่มีคนเอเชียอาศัยอยู่โดยการจัดนิทรรศการหรือการใช้สื่อต่างๆในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น
- ควรมีการพัฒนาฝีมือแรงงานในการจัดเรียงลำไยใส่ตระกร้าที่ส่งออกเนื่องจากการจัดเรียงลำไยสดใส่ตระกร้าสำหรับส่งออกต้องใช้ทักษะ ฝีมือและการฝึกฝนเพื่อการจัดเรียงที่สวยงามและได้ลำไยที่ตรงเกรด ซึ่งการพัฒนาฝีมือแรงงานนั้นจะเป็นการฝึกฝนเยาวชน คนรุ่นใหม่ทดแทนคนรุ่นเก่า
- โรงรับซื้อลำไยในอนาคตต้องเป็นระบบปิดที่มีความสะอาด ปลอดภัย ตามมาตรฐานการผลิตที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล(HACCP)

- ผู้ประกอบการอาจนำ Methyl Bromide มาอบฟิวส์ไยแทนกำมะถัน เพื่อเป็นการลดปริมาณการใช้กำมะถันเพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่ประเทศผู้นำเข้ากำหนด อย่างไรก็ตามการอบฟิวส์ไยโดยการใช้สารดังกล่าวอาจทำให้ฟิวส์ไยไม่สวยงามเหมือนการอบด้วยกำมะถัน

5.4 อภิปรายผลการศึกษา

ผลจากการวิจัยข้างต้นสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของผู้ซื้อไยเพื่อการส่งออก

ผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อการค้าในธุรกิจอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยเฉพาะผลจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สภาพทางเศรษฐกิจโลกและมาตรการการกีดกันจากประเทศคู่ค้า ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอแนะและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการดังที่กล่าวไว้ข้างต้นและสอดคล้องกับงานของจินตนารัตน์ เลิศลักษณ์วงศ์(จินตนารัตน์, 2550)และปิยพร ชัยชาญณรงค์(ปิยพร, 2008)ที่พบว่าความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนจากสภาพทางเศรษฐกิจโลกทำให้ต้นทุนในการประกอบการสูงขึ้น เช่นเดียวกับจารุตร สมวงศ์(จารุตร, 2551) ธนรรจิต สีหาบุตร(2547) และ อารณี อินตะไพโร(2544)ที่พบว่า การส่งออกสินค้าจากไทยไปยังต่างประเทศมีปัญหาด้านการกีดกันด้านภาษีและไม่ใช้ภาษีทำให้ความสามารถในการส่งออกไยสดของไทยลดลงเนื่องจากมีต้นทุนในการส่งออกสูง

ในด้านการเมือง-กฎหมาย พบว่ากฎระเบียบของรัฐในการส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจมีผลกระทบในระดับมาก(3.95)ต่อผู้ประกอบการ โดยเฉพาะความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนจะเป็นปัจจัยบวกต่อความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้องกับการให้ข้อมูลเพิ่มเติมและการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่เห็นว่ารัฐบาลควรลดขั้นตอนเกี่ยวกับกฎระเบียบเกี่ยวกับการส่งออกทั้งในประเทศและเพิ่มความสามารถในการเจรจาประเทศผู้นำเข้าสินค้าเพื่อประโยชน์ของผู้ส่งออกสอดคล้องกับผลการศึกษาของอมรทิพย์ วงศ์กัลยานุช(อมรทิพย์, 2007) จารุตร สมวงศ์(จารุตร, 2551)

สภาพแวดล้อมภายใน กิจกรรมหลัก กิจกรรมเสริม พื้นฐานของลูกโซ่คุณค่ารวมถึงปัจจัยอื่นๆขององค์กร(กลยุทธ์ วัฒนธรรมองค์กร ภาวะผู้นำ)ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของผู้ซื้อไยสดเพื่อการส่งออก

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อกิจกรรมหลักและกิจกรรมเสริมของลูกโซ่คุณค่าที่มีผลกระทบต่อการค้าในธุรกิจอยู่ในระดับมากเกือบทุกตัว(มีคะแนนตั้งแต่3.63-4.09)ยกเว้นความห่างง่ายของวัตถุดิบ(ไยสด)ซึ่งมีคะแนน3.34 เพราะในบางครั้ง

ผู้ประกอบการต้องแย่งซื้อลำไยสดที่มีจำกัดเนื่องจากมีจำนวนคู่แข่งมาก ราย ปริมาณลำไยในฤดูกาล
น้อย(เกษตรกรทำลำไยนอกฤดูเพิ่มมากขึ้น)และเกษตรกรนำลำไยสดไปจำหน่ายเพื่ออเนกประสงค์ ส่วน
ปัจจัยที่มีผลกระทบในระดับมากต่อการดำเนินการ คือการจัดระบบการเงินและการบัญชีที่ดี การ
ปรับปรุงเทคโนโลยีในการผลิต(อบกัมมะถัน)ที่ต้องพิถีพิถันไม่ให้ปริมาณกัมมะถันที่ผิวของลำไยสด
ภายหลังการรมเกินค่าที่ประเทศปลายทางกำหนด ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการบางราย
เสนอให้นักวิชาการวิจัยเกี่ยวกับการนำสารMethyl Bromideซึ่งมีพิษตกค้างน้อยกว่าการรมควันด้วย
กัมมะถันที่ก่อให้เกิด Sulphur Dioxide มาใช้ในการรมผิวลำไยแทนกัมมะถัน การจัดเก็บสินค้า การ
สื่อสารและการลดต้นทุนในการขนส่งสินค้า การผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐานการส่งออก
ของประเทศคู่ค้า การจัดการตลาดเพื่อการส่งออก การมีโครงสร้างองค์การที่เหมาะสม การมี
ความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าในต่างประเทศ การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้นำวัตถุดิบ(ลำไยสด)
การสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร สอดคล้องกับการให้ข้อเสนอแนะและการสัมภาษณ์ของ
ผู้ประกอบการที่เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าสิ่งสำคัญยิ่งที่เป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จของธุรกิจการรับซื้อ
ลำไยสดเพื่อการส่งออกก็คือความซื่อสัตย์ในการทำธุรกิจกับลูกค้าและความซื่อสัตย์กับชาวสวน
ผู้นำลำไยสดมาจำหน่าย(suppliers) นอกจากนั้นผลของการศึกษาด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม
ภายในบนพื้นฐานของลูกโซ่คุณค่ายังสอดคล้องกับงานของฮัลลีและโบลิแอร์(Hally and
Beaulier,2009)ที่พบว่าความสามารถในการแข่งขันขององค์กรขึ้นกับความสามารถหลักของ
องค์กรที่มีเหนือคู่แข่งในมุมมองของลูกค้าซึ่งความสามารถในการดำเนินงานจะประกอบด้วย การ
ควบคุมต้นทุน การขนส่งสินค้า การบริหาร โลจิสติก ขณะที่ซิงค์และคณะ(Sigh et al.,2008) กล่าวว่า
ความสามารถในการแข่งขันขององค์กรขึ้นกับการควบคุมต้นทุน การส่งมอบสินค้าและบริการ
คุณภาพและความยืดหยุ่นกิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุนตามหลักห่วงโซ่คุณค่าซึ่งผล
การศึกษากล่าวคล้ายคลึงกับการศึกษาของอภิชาติ โสภมาแดง(2551)และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ
บราเลย์(Bareley, 2005)กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการคือ
การจัด โครงสร้างองค์การที่ดี การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่เหมาะสม มีความสามารถทางด้าน
เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตสินค้า

**ปัจจัยอื่นๆขององค์กร(กลยุทธ์ วัฒนธรรมองค์กร ภาวะผู้นำ)ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของผู้ซื้อ
ลำไยสดเพื่อการส่งออก**

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านภาวะผู้นำในด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ การกระตุ้น การ
สร้างความเชื่อถือ การสร้างความตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงให้แก่บุคลากร การมีวัฒนธรรม
องค์กรที่เน้นประสิทธิภาพในการทำงาน และการใช้กลยุทธ์ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อ

องค์การในระดับสูง แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำที่จะนำพาองค์การไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีและรักษาความสามารถในการแข่งขันได้ สอดคล้องกับการให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผลจากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ พบว่า ทุกธุรกิจใช้กลยุทธ์ระดับบริษัท (Corporate Strategy) แบบมุ่งความเชี่ยวชาญในแนวคิดไปข้างหลัง(backward) เนื่องจากความต้องการที่จะมีสินค้าป้อนโรงรับซื้อเพื่อการส่งออกตลอดเวลา ผู้ประกอบการจึงเน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเกษตรกรผู้นำลำไยสดมาจำหน่าย ขณะเดียวกันก็หาวัตถุดิบโดยการเข้าไปรับซื้อผลผลิตในสวน พร้อมนำคนงานไปเรียงลำไยใส่ตระกร้าให้กับเกษตรกรที่จะนำลำไยมาจำหน่ายที่โรงรับซื้อ และที่สำคัญคือรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้จัดการลำไยที่อาจเป็นผู้เหมาะสมที่จะนำลำไยมาส่งให้กับโรงรับซื้อลำไยอย่างสม่ำเสมอที่คนในวงการเรียกว่า “มือปืนรับจ้าง”

ผลจากการศึกษาด้านกลยุทธ์ระดับธุรกิจ(Business Strategy)ที่ผู้ประกอบการใช้เพื่อกำหนดราคาสินค้าเพื่อการส่งออก พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้กลยุทธ์ แบบสร้างความแตกต่าง (Differentiate) โดยการจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพดีในตลาดส่งออก สอดคล้องกับการศึกษาของ กษกร ศูนย์เศรษฐกิจ(กษกร, 2550)ที่ศึกษาเรื่องการค้ากำหนดกลยุทธ์เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันการส่งออกสับปะรดกระป๋อง กรณีศึกษาบริษัทไทยฟู๊ดส์จำกัด พบว่าปัญหาสำคัญของบริษัทคือวัตถุดิบไม่เพียงพอต่อการผลิตตามคำสั่งซื้อ บริษัทจึงเลือกกลยุทธ์การเจริญเติบโตโดยการสร้างพันธมิตรเพื่อให้ได้วัตถุดิบที่เพียงพอต่อการผลิต การขยายกิจการตามแนวคิด กลยุทธ์ระดับธุรกิจคือการสร้างความแตกต่างเพื่อสร้างคุณภาพ กลยุทธ์ระดับหน้าที่คือการวิจัยและพัฒนา รวมถึงกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้องค์กรสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน สอดคล้องกับโอกัน โมกุลและนัค(Ogunmokun and Ng)ที่ศึกษาอิทธิพลที่มีต่อประสิทธิภาพการส่งออกในตลาดต่างประเทศของผู้ส่งออกออสเตรเลียโดยสรุปว่าผู้ส่งออกที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญ7ประการคือ

1. มีความเชี่ยวชาญทางการตลาด
2. มีกลยุทธ์ในการตั้งราคาและสร้างความแตกต่างในตัวสินค้า
3. มีแนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของการส่งออก
4. มีผู้สนับสนุนจากภายนอกองค์กรเช่นบริษัทประกันสินค้า
5. ผู้บริหารมีลักษณะส่วนบุคคลที่ดี
6. ความสามารถในการจัดการปัญหาทางกฎหมาย
7. มีแรงจูงใจในการส่งออก

การใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมในการตั้งราคาสินค้าเพื่อการส่งออกและการมีภาวะผู้นำที่ดีที่เป็นคุณลักษณะที่ได้จากการศึกษาของ โอคัน โมกุล และ นัค ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อธุรกิจการส่งออกลำไยสดนอกจากนั้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของการส่งออกสินค้ามีผลต่อการแข่งขันของธุรกิจ เช่น การศึกษาของ กชกร สุนทรเสรีกุล(2550) และจินตนารัตน์ เลิศลักษณ์วงศ์ (2550) พบว่าการเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการดำเนินงาน ก่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจการส่งออกสับปะรดและสิ่งทอของไทย

5.5. ข้อค้นพบจากการศึกษา

ข้อมูลจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ในการทำวิจัยพบว่า

สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเช่นภัยแล้ง น้ำท่วม อากาศร้อน อากาศหนาวที่เกิดจากภาวะโลกร้อนที่ทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีผลโดยตรงต่อปริมาณผลผลิตลำไย เพราะผู้รับซื้อลำไยเพื่อการส่งออกต้องคาดการณ์ปริมาณลำไยที่จะรับซื้อในแต่ละฤดูกาลซึ่งปัญหาจากความแปรปรวนของธรรมชาติที่นับวันจะรุนแรงมากขึ้น

ปัญหาด้านปริมาณแรงงาน และต้นทุนแรงงานที่เพิ่มขึ้นจากนโยบายของรัฐบาลทำให้ผู้ประกอบการมีภาระด้านต้นทุนในการประกอบการเพิ่มมากขึ้น

ความรู้ ประสบการณ์ของผู้ประกอบการเป็นสิ่งสำคัญต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจโดยเฉพาะธุรกิจที่มีการเปิดใจกว้าง ยอมรับความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆจะสามารถเพิ่มความสามารถในการแข่งขันได้ดีกว่าธุรกิจที่ค่อนข้างปิดกั้นตนเองจากการพัฒนา

ควรมีการพัฒนาฝีมือแรงงานในการจัดเรียงลำไยใส่ตระกร้าที่ส่งออกเนื่องจากการจัดเรียงลำไยสดใส่ตระกร้าสำหรับส่งออกต้องใช้ทักษะ ฝีมือและการฝึกฝนเพื่อการจัดเรียงที่สวยงามและได้ลำไยที่ตรงเกรด ซึ่งการพัฒนาฝีมือแรงงานนั้นจะเป็นการฝึกฝนเยาวชน คนรุ่นใหม่ทดแทนคนรุ่นเก่า

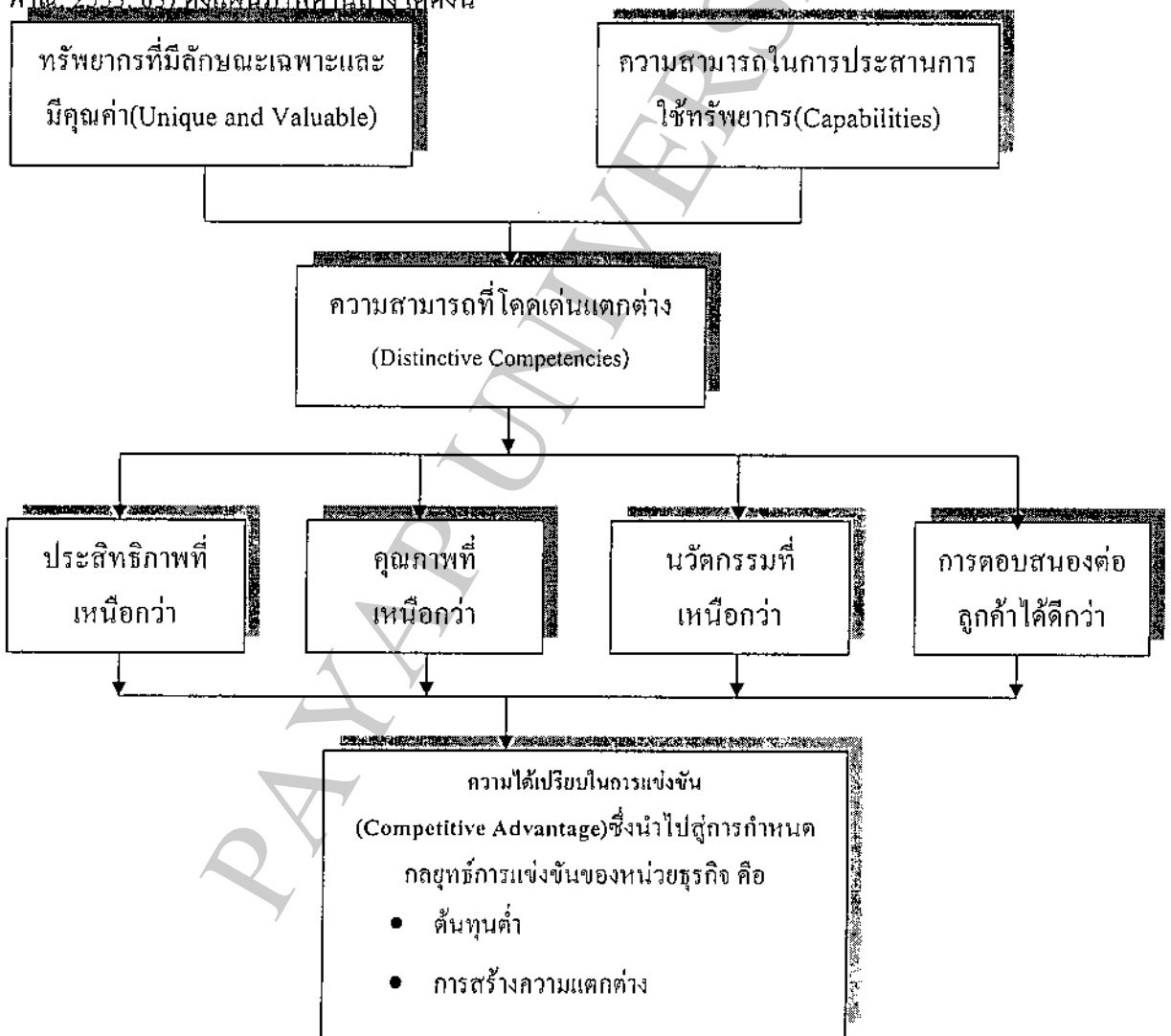
โรงรับซื้อลำไยในอนาคตต้องเป็นระบบปิดที่มีความสะอาด ปลอดภัย ตามมาตรฐานการผลิตที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล(HACCP)

ผู้ประกอบการอาจนำ Methyl Bromide มาอบผิวลำไยแทนกำมะถัน เพื่อเป็นการลดปริมาณการใช้กำมะถันเพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่ประเทศผู้นำเข้ากำหนด อย่างไรก็ตามการอบลำไยโดยใช้สารดังกล่าวอาจทำให้ผิวลำไยไม่สวยงามเหมือนการอบด้วยกำมะถัน

ผลจากการศึกษาพบว่าภัยคุกคามจากคู่แข่งรายใหม่ที่เป็นชาวต่างชาติไม่รุนแรง เนื่องจากการเข้ามาสู่ธุรกิจการรับซื้อลำไยเพื่อการส่งออกเป็นธุรกิจที่ใช้เงินลงทุนสูง มีการกำหนด

กฎเกณฑ์ในการจัดตั้งโรงรับซื้ออย่างเข้มงวดโดยภาครัฐและสมาคมผู้ส่งออกผลไม้ไทย ที่สำคัญคือ ผู้รับซื้อเดิมได้รักษาฐานลูกค้าในต่างประเทศบนพื้นฐานความสัมพันธ์และความไว้วางใจที่ดี (ระบบความสัมพันธ์ : Guanxi) และรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้นำเข้าวัตถุดิบคือเกษตรกรชาวสวนลำไย และนายหน้าจัดส่งลำไย (ผู้รับเหมาสวนลำไยและผู้รับซื้อลำไยรายย่อยที่นำลำไยมาจำหน่ายแก่โรงรับซื้อลำไยเพื่อการส่งออก)

ข้อมูลจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ในการทำวิจัย สามารถนำมาสรุปหาแนวทางในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้รับซื้อลำไยเพื่อการส่งออกที่สอดคล้องกับโมเดลความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันของสุพาณิชย์ (สุพาณิชย์, 2553: 63) ดังแผนภาพด้านล่างได้ดังนี้

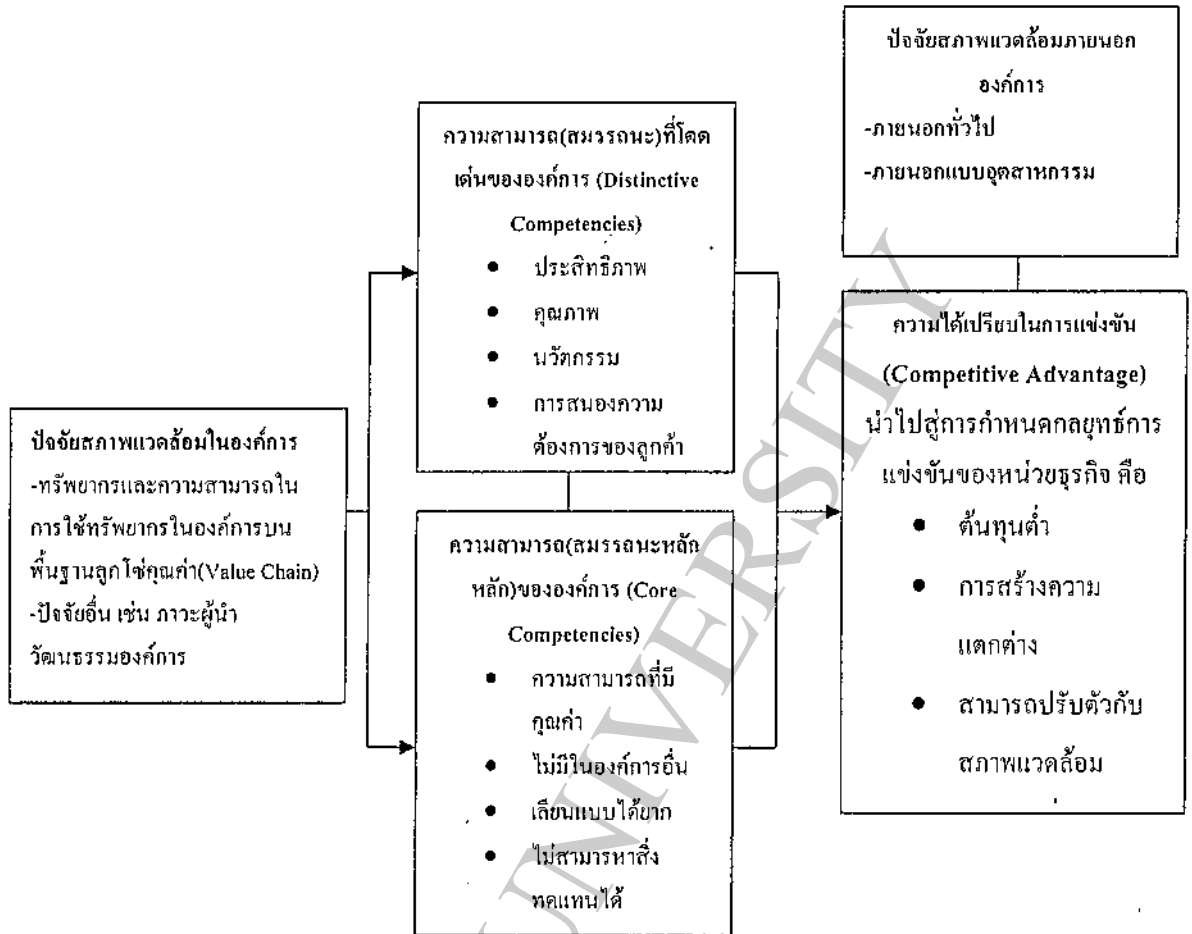

แผนภาพที่ 5.1 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน (สุพาณิชย์, 2553: 63)

นอกจากนั้นสุพาศณี(สุพาศณี, 2553: 60-65)ยังกล่าวเพิ่มเติมว่าความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กรจะเกิดจากความสามารถสองประการคือ ความสามารถที่โดดเด่น(Distinctive Competency) ได้แก่ การมีประสิทธิภาพ คุณภาพ นวัตกรรม และการตอบสนองลูกค้าได้ดีกว่าคู่แข่งและความสามารถหลัก(Core Competency) ได้แก่ ผลรวมของความสามารถด้านต่างๆขององค์กร ความสามารถระดับแก่นขององค์กรที่ได้จากการสั่งสม ประสานและบูรณาการทักษะและเทคโนโลยีพื้นฐานต่างๆขององค์กรเข้าไว้ด้วยกัน สิ่งที่ต้องการทำได้ดีกว่าคู่แข่งรวมถึงสิ่งที่ยากต่อการลอกเลียนแบบและเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและสร้างคุณค่าต่อลูกค้า ในแง่มุมของสมรรถนะหลักนั้นสอดคล้องกับที่แกรีแฮมเมลและซีเค.พราฮาลาด(Gary Hamel and C.K. Prahalad)ได้เขียนหนังสือชื่อ Competing for the Future ในปี 1994 ซึ่งได้นำเสนอแนวคิดที่สำคัญคือ Core Competencies เป็นความสามารถหลักของธุรกิจเช่น พื้นฐานความรู้ ทักษะและความสามารถในการทำงานอะไรได้บ้าง และอยู่ในระดับใดจึงทำงานได้มีประสิทธิภาพสูงสุดตรงตามความต้องการขององค์กร ซึ่งฮิต(Hitt)และคณะ(Hitt et al, 2005: 82-88) ได้อธิบายถึงสมรรถนะหลักขององค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจ ได้แก่การที่ธุรกิจนั้นมีทรัพยากรและความสามารถที่ก่อให้เกิดความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง ซึ่งความสามารถและทรัพยากรดังกล่าวเกิดจากการสะสมความรู้และประสบการณ์มาเป็นเวลายาวนาน โดย ฮิต เสนอว่าสมรรถนะขององค์กรหรือบริษัทประกอบด้วย

1. ความสามารถที่มีคุณค่าของบริษัท
2. ความสามารถที่หาได้ยากที่ไม่มีในบริษัทอื่น
3. การเลียนแบบได้ยาก
4. การไม่สามารถหาสิ่งทดแทนได้

ผู้วิจัยจึงเสนอ โมเดลที่ได้จากการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันสำหรับผู้รับซื้อลำไยเพื่อการส่งออกไว้ดังนี้

แผนภาพที่ 5.2 โมเดลการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันที่ได้จากการศึกษา

จากแผนภาพด้านบนจะเห็นว่า การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันนั้น เป็นผลมาจากความสามารถในการใช้ประโยชน์จากปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในองค์กรบนพื้นฐานของลูกโซ่คุณค่าและภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร ร่วมกับความสามารถที่โดดเด่นขององค์กรและความสามารถหลักขององค์กรนำไปสู่ความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กรโดยรวม

ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 ว่า หากพิจารณาจากทฤษฎีความได้เปรียบในการแข่งขันซึ่งมี 2 แนวทางคือแนวทางแบบสภาพแวดล้อมแบบอุตสาหกรรม (ภายนอก) เป็นตัวกำหนดความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กร (Industrial/Organization: I/O model) และแนวทางการศึกษาแบบสภาพแวดล้อมภายในเป็นตัวกำหนดความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กร (The Resource-based view: RBV) ซึ่งแนวทางการศึกษาแรกกล่าวว่าความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กรขึ้นกับกลยุทธ์ขององค์กรที่ถูกกำหนดโดยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร หากองค์กรจะประสบความสำเร็จและเกิดความได้เปรียบในการแข่งขันก็ต้องกำหนดกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของธุรกิจนั้นๆ ส่วนแนวทางการศึกษาแบบที่สองกล่าวว่าความได้เปรียบทางการแข่งขัน

ขององค์การจะถูกกำหนดโดยปัจจัยและความสามารถภายในขององค์การ ดังนั้นสภาพแวดล้อมภายนอกจึงไม่ใช่ตัวกำหนดความได้เปรียบในการแข่งขันแต่ความได้เปรียบในการแข่งขันจะขึ้นอยู่กับความสามารถที่องค์การจะนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด(McDermott, 2003: 4-5)

ผลจากการศึกษาพบว่าการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้รับซื้อลำไยเพื่อการส่งออกนั้นจะพิจารณาเพียงปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในขององค์การเพียงอย่างเดียวไม่ได้เพราะสภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการแบบหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้สมมุติฐานบางข้อจากการศึกษาจะไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกกับ ขนาด รูปแบบ ประสิทธิภาพ ผลตอบแทนที่ธุรกิจได้รับ ก็ตามซึ่งน่าจะเป็นผลจากขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้นผู้วิจัยจึงเพิ่มปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลกระทบต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้ประกอบการเข้าไปในแผนภาพด้วย

หากมองในภาพรวมของธุรกิจการรับซื้อลำไยเพื่อการส่งออกจากแผนภาพด้านบนจะพบว่าปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในขององค์การได้แก่การใช้ทรัพยากรบนพื้นฐานของถูกใช้คุณค่าตลอดจนปัจจัยอื่นซึ่งได้แก่ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์การและการเลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมของทุกองค์การนั้นมีผลกระทบต่อการดำเนินการโดยรวมและผลจากการสัมภาษณ์พบว่า ทุกองค์การมีการปรับตัวและพัฒนาในปัจจัยดังกล่าวได้ดี เช่นเดียวกับการสร้างความสามารถที่โดดเด่นที่ทุกองค์การพยายามปรับตัวโดยเฉพาะในด้านคุณภาพสินค้าที่ดีมีมาตรฐานตามที่แต่ละประเทศผู้นำเข้ากำหนด มีนวัตกรรมที่ใช้ในการรณรงค์เพื่อการส่งออกและการตอบสนองความต้องการของลูกค้าในแต่ละตลาดเป็นอย่างดี ส่วนความสามารถหลักขององค์การนั้น ผู้ประกอบการชาวไทยมีความสามารถที่โดดเด่นโดยเฉพาะในด้านการปรับตัว ความซื่อสัตย์และการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าและมีสินค้าคือลำไยพันธ์ที่เป็นที่ต้องการของตลาดที่ไม่มีลำไยของประเทศใดทดแทนได้เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของ จ.เชียงใหม่และ จ. ลำพูน ขณะที่สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคเช่นนโยบายของรัฐบาลในการกำหนดมาตรฐานสินค้าที่สูงกว่าความต้องการของประเทศคู่ค้า น่าจะเป็นผลดีในระยะยาวให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการในการรับมือกับการเปิดเสรีทางการค้ากับกลุ่มประเทศอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 และรับมือกับมาตรฐานสินค้าจากกลุ่มสหภาพยุโรปได้ดีในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ในการประชุมของสมาคมผู้ส่งออกผลไม้ภาคเหนือในต้นปี 2555 ได้ให้ข้อมูลว่า ประเทศผู้นำเข้าหลายประเทศ โดยเฉพาะจีน คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภคในการป้องกันไม่ให้ปริมาณซัลเฟอร์ที่เป็นผลจากการรมลำไยก่อนการส่งออก แทรกซึมเข้าไปในเนื้อลำไย

สดซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ดังนั้น ประเทศผู้นำเข้าลำไยสดจึงเสนอมายังรัฐบาลไทย ให้กำหนดวิธีการรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ของผู้ส่งออกลำไยสดโดยใช้ซัลเฟอร์ไดออกไซด์แบบถึงสำเร็จรูป ที่ไม่ต้องผ่านการเผาไหม้ถ่าน ซึ่งวิธีการใช้ซัลเฟอร์ไดออกไซด์แบบถึงมีราคาแพง หายาก และยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ยากในการกำหนดปริมาณการใช้ในแต่ละฤดูกาลของการส่งออก ทำให้หลายฝ่ายวิตกกังวลถึงนโยบายดังกล่าวที่จะส่งผลกระทบต่อในทางลบต่อการส่งออกลำไยสดของไทย อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากขาดการจัดการที่ดีในการหาวัตถุดิบที่เพียงพอและมีราคาที่ผู้ประกอบการรับได้ อย่างไรก็ตาม นโยบายที่เคร่งครัดด้านคุณภาพที่ดูเหมือนจะเป็นอุปสรรคต่อการส่งออก ที่ถูกกำหนดโดยประเทศผู้นำเข้าโดยผ่านรัฐบาลไทย อาจทำให้ผู้ผลิตผลไม้ชาวไทยคุ้นเคยและตระหนักถึงเรื่องคุณภาพสินค้าจนเกิดเป็นความเคยชินในการปฏิบัติที่จะเกิดผลดีต่อ ผู้ส่งออกและผู้บริโภค ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติต่อไปในอนาคต

อย่างไรก็ตามหน่วยงานภาครัฐต้องให้ข้อมูลและลงมาจับพื้และแก้ไขปัญหากับผู้ประกอบการและเกษตรกรอย่างรวดเร็ว เป็นการอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างเกิดความสามารถในการแข่งขันแก่ผู้ประกอบการขณะที่การออกนโยบายและข้อปฏิบัติใดๆก็ตามที่จะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ ควรผ่านความเห็นชอบจากสมาคมผู้ส่งออกผลไม้ไทยมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

5.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับซื้อลำไยสดเพื่อการส่งออก เหลือเพียง 43ราย ลดลงจากเดิม ซึ่งมีจำนวนเกิน 75ราย เนื่องจากผู้ประกอบการบางส่วนปรับเปลี่ยนตนเองโดยหันไปรับซื้อลำไยสดเพื่อการอบแห้งเพื่อการส่งออก
2. แบบสอบถามมีความยาว ผู้ตอบที่ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองอาจไม่เข้าใจระดับความสำคัญของปัจจัยสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีต่อธุรกิจของตน ทำให้ได้คำตอบไม่ตรงกับความเป็นจริง
3. เป็นการศึกษากับผู้ประกอบการที่เป็นผู้รับซื้อลำไยเพื่อการส่งออกซึ่งบางรายอาจให้ข้อมูลที่เป็นบวกกับกิจการของตนเองซึ่งอาจไม่สะท้อนความเป็นจริงในการดำเนินธุรกิจ
4. เวลาในการศึกษาทำได้เฉพาะช่วงฤดูกาลลำไยระหว่างเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์จึงค่อนข้างลำบากเนื่องจากต้องนัดเวลาที่ผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการมาดูแลกิจการในช่วงดังกล่าว

5. การวัดความสามารถในการแข่งขันของกิจการทำได้จำกัดเนื่องจากเจ้าของกิจการไม่สะดวกในการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน การศึกษาครั้งนี้จึงทำการวัดในมุมมองด้านการเงินหรือผลประกอบการที่เป็นการคาดการณ์จากการดำเนินธุรกิจเมื่อเปรียบเทียบกับผลประกอบการจากปีที่ผ่านมาแบบไม่เป็นตัวเลข เช่นผลการดำเนินงานมียอดขายและกำไรเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปีที่ผ่านมา

5.7 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการเพียงด้านเดียวโดยไม่ได้ศึกษาผู้เกี่ยวข้องเช่นเกษตรกรผู้นำค้าไฮสดมาจำหน่าย หน่วยงานของรัฐ ซึ่งข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มอื่นที่อาจเป็นประโยชน์ในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันสำหรับผู้ประกอบการ

การศึกษาในอนาคตอาจเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้ประกอบการที่เป็นผู้รับซื้อค้าไฮสดเพื่อนำไปอบแห้งหรือนำไปทำค้าไฮแห้งสีทองเพื่อการส่งออกที่เพิ่มปริมาณมากขึ้นในแต่ละปี